

Information om operation for grå stær.

(informationsvejledningen er udviklet af Frederiksbergs øjenklinik og efterfølgende tilpasset forhold på Speciallægeklinikken CENTRALEN)

Hvad er grå stær?

Grå stær, også kaldet katarakt, er betegnelsen for uklarhed af øjets linse. Linsen ligger lige bag pupillen og er normalt helt klar. Linsen kan blive uklar med alderen. Hvis linsen er uklar, kan lyset ikke passere frit til nethinden bagest i øjet. Der er behov for operation, hvis synet er nedsat og generet af den grå stær.

Forundersøgelsen

Inden operationen indkaldes De til en forundersøgelse. De er velkommen til at tage en pårørende med.

Sammen med indkaldelsen modtager De to blanketter dvs. et oplysningsskema samt en samtykkeerklæring, som De skal udfylde, underskrive og medbringe ved forundersøgelsen. Det er vigtigt, at De svarer på alle spørgsmålene.

DET ER VIGTIGT AT DE PÅ BEGGE BLANKETTER SKRIVER DERES NAVN OG PERSONNUMMER

Ved forundersøgelsen taler De først med en sundhedspersonale eller læge, som foretager en synsprøve, og taler med Dem om det skema De har udfyldt.

Husk Deres briller.

De bliver dryppet med øjendråber, der udvider pupillerne. Dette for at lette undersøgelsen af øjnene.

Når øjet er undersøgt, vil lægen sammen med Dem tage stilling til operation.

Når De har fået dryppet øjne ved forundersøgelsen, vil Deres syn blive mere sløret i nogle timer. De vil have svært ved at læse, og afstandssynet kan være nedsat.

Det frarådes at De fører motorkøretøj eller kører på cykel.

Lyset kan også føles skarpt, og det er en god ide at tage solbriller med.

Øjendråber der skal anvendes efter operationen, sendes som elektronisk recept til apotekernes fællesserver. Henvend Dem til valgfrit apotek. De får information om øjendrypningen, enten ved forundersøgelsen eller ved kontrolundersøgelsen efter operationen.

De skal ringe til Deres øjenlæge og bestille tid til 2 – 3 uger efter operationen, når de kender Deres operationsdato. Skal De opereres på begge øjne behøver De først kontroltid hos Deres øjenlæge 2-3 uger efter operationen på det sidste øje.

Operationsdagen

De må spise morgenmad, som De plejer, og tage Deres sædvanlige medicin, og øjendråber, medmindre andet er aftalt ved forundersøgelsen. Vanddrivende medicin skal De dog ikke tage om morgenen på operationsdagen, men vente med at tage til De kommer hjem.

- De skal have været i bad, og have vasket hår.
- De må ikke bruge cremer eller øjen make-up
- Det er en god idé, at have bekvemt tøj på.

Operationen foregår ambulat i lokalbedøvelse og er smertefri. De skal regne med at være på Øjenklinikken i et par timer på operationsdagen.

I vente/hvilerummet modtages De af en sundhedspersonale, som tilbyder Dem en afslappende tablet. Sygeplejersken vil også dryppe Deres øje. Hvis De hoster, kan vi give Dem hostesaft. Inden De skal ind på operationsstuen, bør De gå på toilettet.

På operationsstuen

På operationsstuen bliver De modtaget af en sundhedspersonale, som vil hjælpe Dem tilrette på operationslejet eller i en tandlægestol. De får lagt et tyndt papirstykke over ansigtet. Personalet sørger for, at De frit kan trække vejret.

Operationen foregår med ultralyd. Den naturlige linse fjernes og erstattes med en lille linse af plast. Såret i øjet er kun få mm. bredt og skal som regel ikke syes.

Når operationen er overstået, får De eventuelt en forbinding for det opererede øje. Personalet vil fortælle Dem, hvornår De må fjerne denne forbinding. De følges tilbage til hvilerummet og tilbydes noget at drikke. De er velkommen til selv at medbringe mad.

Kontrol efter operationen

De møder til kontrol dagen efter operationen.

Efter operationen

Det er normalt, at øjet er irriteret, og det kan føles som om, der er grus i det.

Det er også normalt, at øjet er rødt og løber i vand, især de første dage.

Pupillen kan være stor i flere dage.

Hvis De får smerter i øjet, må De tage smertestillende håndkøbsmedicin.

Øjne reagerer forskelligt. Hos nogle kan det knapt nok ses at det er opereret, hvorimod andres øjne bliver røde. Det har ingen betydning for resultatet.

Der kan være forskel på, hvor hurtigt synet bliver normalt.

De vil måske opleve, at synet på det ikke opererede øje forværres.

Det skyldes, at synet på det opererede øje er blevet meget bedre.

De kan også opleve den første tid efter operationen som besværlig.

- De kan måske fornemme skygger. Sorte plamager i synsfeltet må dog ikke accepteres.

- synet kan være uklart

- lyset kan blænde

- farverne kan føles stærke og blå

Disse gener forsvinder, når øjet falder til ro.

De må gøre, som De plejer

Det vil sige, at De må:

- gøre lettere gymnastik

- købe ind

- cykle og rejse med bus/tog/fly

- se TV og læse

- bade og vaske håret

- vaske ansigt og øjenlåg

- undgå dog at gnide eller trykke øjet

- bruge Deres gamle briller, hvis De synes De har glæde af dem.

De må dog ikke i 2 uger efter operationen:

- gå i svømmehallen

- løfte meget tunge ting

Komplikationer

Kun i sjældne tilfælde bliver synet dårligere. Dette kan dels skyldes forværring af andre øjensygdomme, dels at øjets nethinde og hornhinde er følsomme og kan forandres efter operationen.

Disse forandringer er oftest forbigående.

I meget sjældne tilfælde kan der komme betændelse i det opererede øje.

I ekstremt sjældne tilfælde kan komplikationer efter operationen medføre tab af synet eller øjet.

Briller

De skal forvente at have behov for en svag brille efter operationen. I enkelte tilfælde kan patienten dog klare sig uden briller.

Efterstær

Ved operationen efterlades en tynd hinde fra den naturlige linse inde i øjet.

Denne tynde hinde kan senere blive uklar. Dette kaldes efterstær, og opleves som aftagende syn.

Efterstær kan komme nogle måneder eller flere år efter operationen.

Efterstær fjernes med laserstråler.

Kontakt til øjenlæge:

Hvis De efter operationen får problemer, skal De ringe til øjenklinikken på telefon 29874912, specielt hvis:

- synet pludseligt forværres.
- øjet bliver ildrødt eller gør ondt .
- De af anden årsag er urolig for Deres øje,

Hvis De efter sidste kontrol på øjenklinikken har spørgsmål til Deres øje, skal De i første omgang kontakte Deres praktiserende øjenlæge.

Hvis De bliver forhindret i at møde til den aftalte tid til forundersøgelse eller operation bedes De ringe til øjenklinikken mandag - fredag kl. 9 -12 på telefon 36491200 .

Hvis De bliver forhindret i sidste øjeblik at møde til den aftalte tid til forundersøgelse eller operation bedes De meddele dette til øjenklinikken på telefon 29874912.

Ny tidsbestilling kan kun foretages på telefon 36491200, hverdage 9-12.

Har De spørgsmål, er De velkommen til
at spørge personalet.

Med venlig hilsen
personalet

AFKRYDSNINGSSKEMA TIL BELYSNING AF DERES SYNSGENER

CPR-nummer: _____ Navn: _____
I forbindelse med henvisning til grå stær operation bedes du udfylde nedenstående skema. Udfra skemaet kan man bedømme, om dit synsbesvær kan blive mindre efter en operation for grå stær. Sæt ét kryds på hver række.

Hvis du bruger briller, skal du svare på spørgsmålene ud fra, hvordan du ser med dine bedste briller!

	Ja Meget stort besvær	Ja Stort besvær	Ja Noget besvær	Nej Intet besvær	Ved ikke/ Ikke relevant
Har du besvær med at se på nært hold, fx at læse avis, prissedler eller andet nærarbejde.					
Har du besvær med at se på lang afstand, fx genkende ansigter på dem, du møder.					
Har du besvær med at læse teksten på TV eller på computer.					
Bliver du blændet af lamper eller andre lyskilder?					
Oplever du, at det ene øje forstyrrer det andet eller har du besvær med at bedømme afstand?					
Hvis du er i arbejde: Giver dit nuværende syn dig besvær med at passe dit arbejde?					
Hvis du kører i bil eller for nyligt er holdt med at køre bil: Har/havde du besvær med at køre bil pga synet?					
Har du med dit nuværende syn besvær med at klare dig selv hjemme eller at tage dig af nærtstående person, som har brug for hjælp?					

Speciallægeklinikken Centralen
Roskildevej 296
2610 Rødovre

Navn:

Personnummer:

OPLYSNINGSSKEMA

Inden undersøgelsen på øjenklinikken bedes De venligst besvare nedenstående spørgsmål og medbringe dette spørgeskema:

Eget telefonnr.	Evt. mobilnr.:
Nærmeste pårørende:	Navn: Telefonnr.:
Egen øjenlæges navn:	
Egen læges navn:	
Egen læges adresse:	

DAGLIG MEDICIN INKL. ØJENMEDICIN: De bedes anføre, hvor mange gange dagligt De tager de pågældende medikamenter, og om det drejer sig om tabletter, øjendråber eller evt, anden form (ved behov anvend bagsiden af dette skema).

Medicinens navn:	Hvor mange gange dagligt?	Hvilken styrke?	Hvilken form? (Tabletter/øjendråber)

Afslutningsvis bedes de svare på følgende spørgsmål:

	JA	NEJ
Er der noget De er overfølsom overfor?		
Hvis ja: Hvilket?		
Ryger De?		
Har De forhøjet blodtryk?		
Har De sukkersyge (diabetes)?		
Har De hjerte- eller lungesygdom?		
Har De tidligere fået foretaget øjenoperation?		
Hvis ja: Hvilken type operation, hvor og hvornår blev den foretaget?		
Kan De selv dryppe øjne?		
-Eller har De nogen der kan hjælpe Dem med øjendrypning?		

Speciallægeklinikken Centralen
Roskildevej 296
2610 Rødovre

Samtykkeerklæring

Jeg har læst og forstået ”Information om operation for grå stær”, der er udlevet til mig.

Jeg ønsker at få foretaget operation for grå stær med den risiko det nu indebærer og som det fremgår af ” Information om operation for grå stær”.

UNDERSKRIFT:

DATO:

Navn

Personnummer

